

BORSSZEM JANKÓ

ALAPITOTTA : CSICSERI BORS

SZERKESZTIK : MOLNÁR JENŐ és BÉR DEZSŐ

Előfizetési ár: Egész évre 50 korona. Fél-
évre 25 kor Negyed évre 12 kor. 50 fill.
Egyes szám ára 1 korona

Telefon: Felelős szerkesztő 33-24. Művé-
szeti szerkesztő 61-85. Kiadóhivatal 138-05.
Megjelenik minden vasárnap

Szerkesztőség:
Károly király-út 4

Kiadóhivatal:
József - tér 13

Karácsonyestén

- Istenkém, hogy jutok én el ezeken a vadállatokon keresztül az emberekhez?...

Dicsőség — Békeesség

*Dicsőség a magasságban
Istennek és békeesség a földön
a jószándékú embernek.*

Dicsőség, dicsőség, csaloika lidércfény,
Sirokon lobbanó kéklángos kísértet,
Ki vak hegyek bércén, vad fegyverek ércén
Libegve a lelket gyilkolni kísérted;
Ki csalfán villódzol sötét habok hátán,
Ha vihartól reszket a merő, erős ég:

Távozz tőlünk, sátán,
Romboló Dicsőség!

Békeesség, békeesség, tűzhely szelid fénye,
Oltár tiszta lángja, csillagszem sugára,
Melyben millióknak tiündöklök reménye
Útmutató tűzként sötét éjszakára;
Melynek melegsége fagyot, ködöt szétűz,
Könnyverte gyászruhán egyetlen ékesség:

Szállj le hozzánk, szép szűz,
Építő Békeesség!

Dicsőség, dicsőség, mi jártunk utánad
Négy keserves évig, útjain a vérnek;
Vélünk járt a halál, az inség, a bánat
S fényed gyalázatos mocsárba vezérlett.
Elszorul a szívünk bús kudarcunk láttán,
Elfullad a szánk a düh, keserűség:

Távozz tőlünk, sátán,
Romboló Dicsőség!

Békeesség, békeesség, hintsd biztos világot,
Jobb útra vezetni tétova lábunkat;
Váltsd meg e vér-sárba elmerült világot,
Mely karácsonyra is sírharangot kongat.
A szent szeretet, mely szíveket összébb fűz,
Gyilkos gyűlöletnek prédául ne essék:

Szállj le hozzánk, szép szűz,
Építő Békeesség!

Dicsőség Istennek légyen csak az égben,
Jószándékú ember békeességét nyerjen.
Emberszívet, melyben szeretélláng ég benn,
Szöges korbácsával harag már ne verjen.
Áldás emlékükre, kik földben pihennek,
Áldás munkájukra, akik nem hevernek:

Dicsőség Istennek,
Békeesség embernek!

Úrnő ir

— Jaj, Terus, olyan szép regényt olvasok.
— Nevetséges. Úri hölgy manapság csak ir regényt.
Olvasni minden szakácsné tud.

Ellenforradalmár vagyok-e?

Kedves Szerkesztő uram, világosítson föl: Vajjon ellenforradalmár vagyok-e én és ha az vagyok: mit kell tennem, hogy ne legyek az? Előre bocsátom, hogy rajongó híve vagyok a köztársaságnak és demokráciának; becsületes, okos ember nem is lehet más, úgy-e? És mégis félek, hogy az ellenforradalmároskodás súlyos bűnébe estem. Adataim önmagam ellen a következők:

1. Óles betűkkel kiabálja egy plakát a falon, hogy HAZAÁRULÓ, ELLENFORRADALMÁR az, aki el nem megy a XXIX. kerületi köztársasági párt alakuló ülésére és ott meg nem hallgatja Bernfeld-Bedő Arnold dr. elnök köztársasági riadóját. Be kell vallanom, szégyenkezve, hogy én nem mentem el.

2. Megjelent nálam Löwinger-Lantos Izor dr., a XXIX. Károlyi-párttal nem egyesült köztársasági párt elnöke és kijelentette, hogy: a) ellenforradalmár az, aki elment a Bernfeld-Bedő riadója meghallgatására, b) ellenforradalmár az, aki be nem lép a XXIX. K. p. n. e. köztársasági pártba, c) nem fizet havi 50 koronát a XXIX. K. p. n. e. közt. párt propaganda-alapjára. Riadótan kell elismernem, hogy b) nem léptem be a XXIX. K. p. n. e. közt. pártba, c) ennek alapján meg is tagadtam a havi 50 koronák fizetését.

3. Megjelent nálam valaki és kijelentette: ha nem fizetek elő a *Pesti Piszok* című köztársasági lapra, amelyet Zsarnok Mór, sokat szenvedett (Illaván, Vácon és a gyűjtőfogházban) radikális lapszerkesztő szerkeszt, — gaz ellenforradalmár vagyok. Töredelmesen kell vallanom, hogy én nem fizettem elő.

4. Az Otthon körben félórán át beszélgettem egy közismert munkapárti lapszerkesztővel, amikor is félrehívott egy közismert forradalmár (Tisza-párti korteskorában ismerkedtünk össze) és vészjósló hangon figyelmeztetett, hogy megbélyegez, mint ellenforradalmárt, ha nem szakítok meg minden érintkezést a közismert reakcióval. Mea culpa, mea maxima culpa: én nem szakítottam meg.

5. Nem gratuláltam egy most kinevezett kormánybiztosnak.

6. Eddig száztizenhét ismerősömnek jelentettem ki, hogy nem hiszem el, mintha egyedül ő szervezte volna meg a forradalom éjszakáján a tengerészeket.

7. Boykottálom az új forradalmi bankjegyeket. Mihelyt kapok egyet, rögtön túlادok rajta.

8. A Király-utcában lakom, a Royalban reggelizem, a Vilmos császár-úton van a hivatalom és a Tisza partján születtem.

Nagyon kérem, Szerkesztő úr, segítsen rajtam. Mit tegyek, hogy ellenforradalmárként át ne adjanak a közmegevetésnek, esetleg fel ne akasszanak? „Mindenki gyanus, aki él.” Ezt mondta nekem Bernfeld-Bedő dr., Löwinger-Lantos dr., a Zsarnok embere és a házmeesterem.

Kun Andor.

Az új földesúr

Móricka. — Mondd papa, miért hunyja be a kis malac a szemét, amikor szopik?

Papa. — Mert szégyeli, hogy olyan nagy disznó a mamája.

Magyarok Karácsonya 1918-ban

Garay rajza

Micsoda boldogság!... Végre együtt tölthetjük a szent estét...

Pesti erkölcsök

— Bácsi, kérem a jegyet.
— Pszt, ne kiabálj! Nincs jegyem.

A hegyes írás

— Mikor a németek nálunk tanyáztak —

Szép verőfényvel sütött a nap vasárnap délelőtt. A belső emberek lassanként szállingóztak a község-házára. Ila Mihály, a bíró, jelentette a zsidóknak:

— A tanácskozás félórával későbbben kezdődik, mert a jegyző úr Szentmiklósról most hivatalosan.

Ezenközben nagy törekvéssel lejt bíró uram felé sánta Bibicz, a postási teendővel ideiglenesen megbízott vályogvető cigányprimás és átad egy nagy pecsétes levelet. Ila uram kellő tekintéllyel forgatja a nagy írást, az esküdtek kíváncsian nyomulnak feléje.

— Mi lehet benne? Még egy adó! — veti oda a szocialista Olajos Pál. — Vagy mögest lekvirálnak! — találgatják.

Ila uram nyugalomra inti őket:

— Lassan, embörök! Magam is fölbontanám a levelet... el is olvasnám, de hát kendtök úgy sem értik mög a némöt szót... Aztán mög a jegyző úr is rossz néven vönné, ha nélküle értéközünk.

Az esküdtek bólogatnak. Belenyugodnak. Csak Kornyés Ábrist eszi a kíváncsiság: m itakarhat a némöt? — és két mozgékony halszemét rámergeti a levél szép, hosszúkas, gót betűire.

Egyszerre csak elkiáltja magát:

— Tudom én mán, mit akar a némöt. *Alighanem zabot akar, mer igön högyös az írás!* — élyi

A LEMBERGI GOLGOTA

(KARÁCSONYI BALLADA 1918-BÓL)

Irta: SOMLYÓ ZOLTÁN

Lembergbe ért úgy alkonyon a lengyel légió.
A gettó mélyin borzadóz a sok-sok vén zsidó:
— Mi lesz, jaj isten, vérpatak! Segíts nagy istenünk!
A rémek szörnyű óráiban légy, ó, légy velünk!
Segíts, nagy istenünk!

A lengyel légió előtt ott áll az ezredes.
Az ég sötét, a nap leszáll, a fénye vérveres.
— Ki volt a fő-főáruló, hozzátok énelém!
Legyen az bárki, még ma éjjel felköttem én!
Hozzátok énelém!

És szétszaladt a légió a sötét városon;
Riadva ébred férfi, nő a tarka vánkoston.
Feltörnek kaput, ablakot; hol van az áruló?
Lembergnek vétkeért a bűn fejére háruló!
Hol van az áruló?

A gettó pállott küszöbén három sudáralak:
Kaftánban és szakállasan egyenest állanak;
Nagyapa, apa és fia, a hold fejükre sűt,
A dómtoronyban zúg az érc és halkan éjjet üt;
A hold fejükre sűt.

S elfogja őket zordonan a lengyel légió.
Hogy' engedhet meg ilyet isten, ő, az égi jó!...
Elhurcolják szegényeket az ezredes elé,
A gettóból a biztos rém, a kinhalál felé,
Az ezredes elé.

Az ezredes röhög, vihog: ti vagytok hát azok?!
A fejetekre, gaz zsidók, ítéletet hozok!
Mind a kereszten függjete — s mivel ez ifju ács,
Kezében három keresztet verjen a kalapács!
Mivel ez ifju ács.

És gerendákat hoztak ők legottan nékie.
S szeget, kampósat a három keresztnek végire.
És ácsolt ott az éccakán s a verejtéke hullt,
Csak szegezett és kalapált és ácsolt és gyalult;
A verejtéke hullt.

S a három kereszt készen állt a sötét ég alatt,
Fölöttük reszketeg ezüst-fehér felleg szaladt.
Előhozták a nagyapát s fölhúzták rögtön őt;
A hangja furcsán reszketett s szakálla is, a rőt —
Fölhúzták rögtön őt...

Utána vériből való bús vérét, a fiát,
Ki végső rémes perciben az ég felé kiált.
Következett az unoka... A téli szél dudált,
S a légió az ezredesnek kurtán szalutált —
A téli szél dudált...

S harmadnap furcsa fényben állt a három bús kereszt
Lembergnek népe összegyűlt: vajjon ki tette ezt?...
S megállt a nép csudálkozóan a fagyott golgotán
S a légió csak összenéz hitetlenül, bután...
A fagyott golgotán.

A három akasztott zsidó a földön áll! és él!
Feltámadtak az égből szállt sugár fényeinél.
S egy másik függ helyettük ott szelíden a bitón,
És bús szeme végigtekint a három bús zsidón —
Szelíden a bitón...

Szakálla szőke s meztelen melléből vér csorog,
Riadtan égre jajdulnak a légiósorok...
És a kereszten odafönt az istennek fia
Szól suttogón: a lélek szent, fel kell támadnia!...
Az istennek fia...

Leszerelés után

— Adj egy jó tanácsot, mit csináljak? Csak négy polgárim van.

— Iratkozzál be az ötödikbe.

Kedves Borsszem Jankó!

A gyulafehérvári zsidók elhatározták, hogy megalakítják a zsidó nemzeti tanácsot. Össze is hívtak egy értekezletet, mely természetesen a hazafias zsidóknál visszatetszést szült. Jóhumorú öreg kántor bácsink is nagyon bosszankodott, de azért elment az értekezletre, szót kért és a következő kis beszédet mondotta:

— Úgy tudom, hogy minden nemzeti tanács a saját nyelvén tartja a beszédeket. Én még itt egyetlen egy beszédet sem hallottam, amelyet zsidó nyelven mondtak volna. Géma!

És a zsidó nemzeti tanács nagy kacagás között feloszlott. Szívélyes üdvözzellet Zion Ábrahám.

Karácsonyesté a kávéházban

Karácsony... kávéházban, egyedül,
Szívem futna, de hova menekül?
Az asztalok oly búsan állanak,
Hiszen kire is, kire várjanak?
És mintha kérdeznék tőlem szeliden:
Hát te, szegény, te, mondd, miért vagy itten?

Miért, miért? — Magamtól kérdezem.
Miért, miért ily társra éhesen?
Nincs csillag ily magán a térbe' sem...
S ha van — oly messze, hogy nincs fénye sem.

Pedig valahol várnak is talán.
Tán most is vár még messze egy leány.
Tán fölsóhajt... tán titkon könnyet ejt...
Oh szív, bolond szív, hogy mért nem felejt?

Gács Demeter

A telefon-kormánybiztos a telefonnál

Néhány új lapcím

Számításom szerint Budapesten ma legalább 50.000 ember töri új lapcímen a fejét. Ezek számára álljon itt néhány jólhangzó újság-cím: Budapesti Köpöcsésze. Országos mosogató vándling. Magyar Trágyadomb. W. C. a mellényzsebben.

Salusi dolgok

Nem vagyok én pesti ember, hál'istennek. Nádfüdes kastélyban születtem, négylovas hintó vitt a körösztvíz alá. (Nem egészen a körösztvízig. A Benci boltja előtt megállott a kocsis, mivel a másik egyteljes krajcárral drágábban méri a sert.) Gémes a ház előtt, abba kápaszkodunk, úgy ereszkedünk alá a pincébe, ha megszomjazunk.

Kis cica játszik a nagy kutyával, én játszom az én cicámmal, estenden, amikor süt a holdvilág, de a buta bogarak nem látják a falat mégse és nekimennek.

Ott poroszkál a Panni tehén, menetel a fejéhez. (A tehén más, mint a bika, ugyanis a bikának ólmgomb van a szarván.) Van fehér tehenek és vörösbaránák. Ez a Panni tehén, különös-

képp, tarka. A tehén nem születik azonnal tehénnek, csak három esztendő korában lesz tehén, addig, mint üsző tiporja a mezők virágait, gondtalanul élvez

a lepkét. De amint tehén lett, bezzeg megsaporodnak a gondjai, illetve a gombjai a tőgyén.

Amott, az utolsó görögdinnyét gurítja házuk felé a bojtár. A dinnye igen nemes gyümölcs és nem is hasonlít a kékrókához. Amaz kívül zöld, emez kék, továbbá amaz nem hoz eleveneket a világra, hanem magok utján szaporodik.

Itt járt a jó komám, a Pólya Tibor, gazdaember, a Kata ídesapja, a Tisza partján van neki valami kis külsősége, egy kabin, meg valami három hold víz. Meséli, hogy az ükunokatestvére, az öreg Adolf, soha se földik, mert azt mondja, hogy aszongya:

— Nem vagyok én gyerök!

Ja, igen, az októberi gyerek a legjobb, mivel az októberi gyerek márciusban már szántogathat, míg az áprilisi gyerek márciusban még nem szántogathat, mivel akkor még gyenge a talpa, osztán fölsértene a fagyos ugaron.

Ah, a pesti asszonyok, hallom, egész nap a korszón lógnak, vagy a kedveseik nyakán, nem dolgoznak, de semmit. De másként megyeget ez mifelénk! Hajnalban

tisztába teszi az asszony a gyereket, aztán elkészíti a früstököt, aztán tisztába teszi a gyereket és megfőzi az ebédet, aztán megint tisztába teszi a gyereket és

megcsinálja az uzsonnát, aztán tisztába teszi a gyereket, aztán betálatja a vacsorát, oszt tisztába teszi a gyereket, oszt lefekszünk. Ki hasra, ki hanyatt.

Ja, igen, pesti! Járt itt egy pesti is. Nyulat adtunk neki. Első nap megetettük vele az elejét a nyulnak, tegnap a középit, mára virradóra megszökött. Azt

hagyta hátra egy cetlin, hogy aszongya: a hátulját? de azt már meg nem eszi semennyiért.

Paulini Béla

A primadonna karácsonyi ajándéka

A vadász, azaz az ünnepelet író, ül hosszú néma lesben, azaz a művésznő budoárjában. Az író tudja, mit akar a művésznő és viszont. De azért az író mégis reménykedik, hogy egyszerűbben is célhoz érhet. Ezért megkockáztat egy kérdést:

— Mondja, drága művésznő, nem lenne jó, ha a karácsony alkalmából küldenék magáról a Harsonának egy pár meleg sort?

— Hát nem lenne rossz, ha küldene egy pár sort, De nem a Harsonának, inkább nekem.

— Magának küldjek egy pár sort?

— Igen. Gyöngysort.

Fodor rajza

Zavarok a kriszkindli körül

Mühlbeck rajza

A jászolt hivatalos úton kell rekvirálni

A csehek nem engedik meg a karácsonyfa-szállítást!

Volt máskor is...

Volt máskor is komor telünk —
Valahogy csak kitelelünk.

Fejünk csüggedt mindegy-re ring,
Sóhajtoznak halottaink.

Fejetlen test és csonka láb
Kisérti házaink falát.

Odaki sár, fekete lé
Cuppog a holt brigád felé.

Bent szédült fájdalom tanyáz,
Koldus-hideget fúj a ház.

Üres a kamra, nincs borunk,
De szomorú is a torunk!

Virtus, hír, jókedv elfagyott,
A jóisten is elhagyott.

...S egyszer, egyszer leहुll a hó,
Lesz újra meleg takaró.

Szem sírni fog és sírni jó,
A szájon frissen kél a szó,

Végigremeg a hantokon,
Végigzeneg a lantokon:

Elmult a szörnyű számadás!
Feltámadás! Feltámadás!

Volt máskor is komor telünk —
Valahogy csak kitelelünk.

Molnár Jenő

rádov
Kucsk 1916

magyar

Pármai ibolyák

Egynéhány vidám estre
Átrándult Budapestre
A pármai
Herceg.
S itt bemutatta Pálmay
A Péchy Erzsébetnek.
És e perctől René hercegnek
— Hiába volt Bécsben minden lárma —
Nem kellett többé Este,
És nem kellett többé Párma
És semmi féle fajta német dáma,
Se linci, se bécsi
Nem kellett neki, csak a pesti este,
Nem kellett neki, más csak a Péchy.
Ezek után a kérdés egész tiszta

S ne mondja senki, hogy a herceg terve
Nem volt épp imperialista.
Hiszen csupán azért jött Pestre,
Mint híven elmondja e vers itt,
Hogy meghódítsa, sőt esetleg
Annektálja a Péchy Erzsit.

Örülhetünk, örülhetünk.
Hogy mért kérem? Csak azért, mert
A magyar génusz ismét
Jelentékeny módon tért nyert.
Oh te drága, szép december
És feledhetetlen percek.
Kisült im, hogy magyar ember

René herceg, René herceg.
A herceg magyar és nem német,
Ezt jó lesz a szívünkbe vésni,
Hisz a közmondás is azt tartja:
Németnek Bécs, magyarnak Péchy.

A herceg csak jelét adta,
Mily forrón lángol szerelme;
Babájáért három hétig
Lakott egy pesti hotelbe.
És itt csak egy kérdés izgat,
Ez az, ami bennem most rág:
Lesznek-e az Ezsébetben
Ezek után két poloskák?

A tél

— Részlet egy iskolai dolgozatról —

A télnek éppúgy megvannak a maga örömei, mint a nyárnak. Városokban télen nagy vadászatok vannak. Az emberek mind szénre vadásznak. A falusiak pedig fosztókákat rendeznek, különösen a zsidók és a jegyzők házaiban.

A tél eddig mindig igen figyelmes volt, sohasem jött váratlanul. Mielőtt a tél beállott, előbb mindig megfagyott egy tót napszámos. Az idén, úgy látszik, valamivel fűtik a tótokat, mert egy se akar megfagyni.

A tél nevezetességeihez tartozik még, hogy kivétel nélkül mindig télen van karácsony. Karácsony egy izraelita ünnep, amikor az izraeliták gyermekeinek sok szép ajándékot hoz az Úr Jézuska.

De vannak a télnek rossz tulajdonságai is. Először az, hogy a tél sohasem esik júliusra vagy augusztusra. Azután az, hogy mindenféle hangversenyek vannak és mindenki felolvas. Az idén az európai koncert hangversenyez igen sokat és a győztes hadvezérek békeföltételeket olvasnak fel.

Fekete karácsony

Veres földünket mossa az ég könnye,
Esőtől mállik goromba göröngye;
Szürke hamú ül pislogó parázson:
Gyászos karácsony, fekete karácsony!

Ködbe borúl be sok szegény, kicsiny lak,
Nincsen az égen bethlehemi csillag,
Minden siralmunk pusztába kiáltó:
Nem jön megváltó, békitő megváltó.

Pokolba üztük Heródeseinket,
S az ádáz végzet mégse vált meg minket.
Gyertya se gyullad csillagtalan estén,
Sok bús keresztyén csüng kínos keresztyén.

Varjak szállongnak sáros, véres földön.
Olyan a házunk, mint valami börtön,
Könnyes szem mered ki a sűrű rácson:
Gyászos karácsony, fekete karácsony!

Jászay-Horváth Elemér.

Második erkélypáholy, jobb

Al- és felbajnoky Bajnoky Mórné: Kolosszális! Fenomenális! Az én idegeim a végletekig fel vannak spannolva! Ez az Arcibasev és az ő szenvedélye a világirodalom slágere! Most, hogy már kibékültünk az oroszokkal és nem muszáj reájuk simfelni, kijelentem, hogy még nem láttam színpadon ilyen pszichoanalitikai alapra fektetett...

Al- és felbajnoky Bajnoky Mór: Makai Margitot! Csak nem tudtam, hogy oroszul a kanapét pszichoanalitikai alapnak hívják! De a Bródy Sándor, aki itt egy műfordító, az én is tudja és én is tudok annyit, hogy inkább nézem a Makait a kanapén fektetni, mint az Arcibasevet az ő pszichoanalitikai alapján.

Bajnokyné: Fidonc, Mórisz, erre a köztársasági hangra. Mondja István, hiszen maga egy férfi...

Dr. Schreier István: Igen, méltóságos asszonyom.

Bajnoky: Schreierkém, megesküdnél te erre a Nemzeti Tanács előtt? Különben is mit akarsz te itt egy férfivel kezdeni ebben az Arcibasevben, Rózám? Itt egy férfi úgy aránylik szenvedélyben a többiekhez, mint a svájci frank a magyar koronához, és ahogy én a pesti hölgyeket ismerem...

Bajnokyné: Mórisz, genug! Mondja István, miután maga egy férfi, meg fogja tudni nekem mondani...

Bajnoky: Rózám, hagyd ötöt ezen gondolkozni és az alatt én megmondom neked, hogy ez a Njereszov Nikolajevics Csortos Gyula, ez az orosz férfibőlény a legszánandóbb budapesti férfitípus, akit Bródy Sándor a viszonyokhoz képest feldolgozott.

Bajnokyné: Mórisz, te megőrültél. Ez a gyönyörű Borisz, akit imád a Varsányi, a Gombaszögi, a Makai.

Bajnoky: Ezt a mai társadalomban Weisznak vagy Nagynak hívják és imádják őt a Schwarznék, a Kisének és ez a szegény üldözött kifogyott férfiraktárnak itt maradt hadiárúja a végén azt képzei, hogy ő egy hatalmas hím és a Bródy Sándor azt képzei, hogy ő az Arcibasev és a publikum azt képzei, hogy ő a Steinhardenban van és mindenki meg van elégedve.

Bajnokyné: És mondja István, képes volna maga egyszerre három nőt szeretni és közben egyet megcsalni a másikkal?

Bajnoky: Rózám ne légy olyan kíváncsi! Mert a végén még megtudod, hogy ő képtelen volna egy nőt is szeretni és haszt du dasz nőtig?

Az óvatos asztaltárs

Fodor rajza

— Én igazán nem vagyok antiszemita, de amit most...
 — Kérem, ne folytassa. Én is zsidó vagyok.

Öreg király, fiatal koldus*

— Amikor Ferenc Józsefet temették —

Boruljon gyászba város, falu, puszta,
 Hirdesse minden feketében uszva,
 Hogy biborágyon elatult az agg.

(Ő ifjan halt el messze idegenben,
 Honnan idáig kósza hír se' lebben,
 Hol vértől lett biboros az agyag.)

Némuljon el kedv, mámor, szerelemvággy,
 Levélhullással a még leveles fák
 Sirassák ezt a szép, esőndes halált.

(Neki nem jutott gyász egy kis darabka,
 Az se volt, aki föld alá kaparja
 Nevető szemét és göndör haját.)

Álljon meg minden élet láktetése,
 Nehéz sóhajjal a lelkébe vesse,
 Hogy kit temetnek, hogy ki a halott.

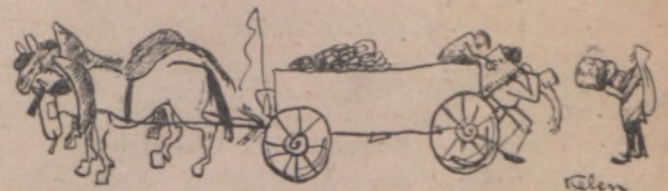
(Senki se' tudta meg az ő elestét,
 Csak a prédára éhes varjak lesték
 S a mások élte tovább kacagott.)

Virágot, lombot hordjatok halomba,
 Világraszóló legyen ez a pompa,
 Mit agg királynak szánt a siralom.

(A főpapok karával dudolgatva,
 E pompát néki adom gondolatba'
 És én az ifjú koldust siratom...)

Farkas Antal

*Annak idején a cenzúra törölte.

Karácsonyi cikkeim

Gavallér ember vagyok és szeretem a nőket. Persze azért vagyok gavallér, hogy szeressenek. Ez a mulatság kissé költséges, mert tudvalevően apró szivességek erősítik a barátságot.

Ez még nem volna baj, ha nem lehetne annyiféleképp magyarázni sőt félremagyarázni, mint Wilson pontjait. De így, sajnos, ennivaló 1. számú szerelmem például apró szivességnek tartja, ha a karácsonyra egy sziliszkin bundával lepem meg. Engem viszont az lepne meg, ha őt meg tudnám ezzel lepni.

2., 3., 4., 5., 6. és 7. számú szerelmeim szintén ilyen drága apró szivességeket óhajtanak karácsonyi ajándékkul és gyanánt. S mert óhajuk parancs nekem, viszont drágaságaim és bankjegyeim nincsenek, kénytelen vagyok cikkeket írni. Programmom tehát a következő:

1—5. cikk a Kulissza és Vidékének; abból a pénzből, amit értük kapok, ha nem is bundát, de legalább egy sziliszkingallért vehetek imádott kedvesemnek.

2—7. számú kedveseim karácsonyi ajándékára egyenként már csak négy, együtt 24 cikk esik. Mindössze 29 cikket kell tehát írnom. Ezzel szemben egyetlen témám sincsen. Holott téma nélkül nincs cikk, cikk nélkül nincs karácsonyi ajándék, karácsonyi ajándék nélkül elhagynak mind a hét szerelmeim, szerelmeim nélkül pedig nem tudok élni.

Adjon hát tanácsot, kedves Jankó barátom, mit tegyek, honnan vegyem a szükséges cikktémákat, Vagy gondolja, kövessem én is kollégáim kedvelt szokását és rekviráljam a témákat a megboldogult hadijog alapján? Mindenesetre kérek sürgős választ, nehogy a jó tanács későn érkezvén, már csak arra legyen jó, hogy síri nyugalمام megzavarja.

Kétségbeesett tisztelettel
A karácsonyi cikkíró.

Apróhirdetés

Radikális szakácsné vagyok, a XXV. kerületi párt választmányi tagja. Követeléseim: havi 500 korona és hetenkint nyolcszor éjszakai kimenő. Csak régi keresztény házhoz megyek.

Kedves Borsszem Jankó!

Mit gondol, nem volna-e jobb a sok kormánybiztos helyett egy biztos kormány? Kitünő tisztelettel Dr. Rakovszky István (Budapest).

Rézenfekvő történet

Ezennel felhívom mindazon rokonaimat, barátaimat és barátnőimet, kik karácsonyi ajándékban szoktak részeseíteni, hogy bármilyen ajándékkal lepnek meg, csak keztüüt ne vegyenek.

Utálom a keztüüket, idioszinkráziám van tőlük, már igen sok bajom volt a keztüükkel. Mit mondjak, én már megtanultam keztüibe dudálni! Most hát dudálok a keztüükre, sőt füttyölök rájuk. Nem kell több.

Legutoljára két héttel ezelőtt kaptam egy pár keztüüt, ezzel is úgy jártam, mint a többiekkel. Az egyiket rögtön elvesztettem, a jobb kézre valót. A balkézre valót sohasem szoktam elveszteni. Nem bírom elveszteni, pedig mindent megpróbálok, hogy megszabaduljak tőle.

Hiába dugtam a lukas zsebembe, kisült, hogy Zsuzsi néni titokban megvarrta a zsebemet. Elhagytam a kávéházban, a pincér másnap diadalmasan adta át:

— Itt tetszett felejtteni!

Fényes borraivalóval kellett jutalmaznom a gazembert. Egyszer a sarki rendőr adta át, máskor a villamoskalauz. Minden erőm megfeszítésével sem tudtam megszabadulni egyetlen keztüümtől. Végül a kor áramlataihoz hiven radikális megoldásra szántam el magam.

Bedobtam a tűzbe és kéjes gyönyörrel figyeltem a lángok sziszegését. Éjjel boldogan aludtam: azt álmodtam, hogy meztikézzel járkáltam a világban.

Reggel azonban kísérteties dolog történt. Az elégett keztüü, mint a Phönix madár, föléledt hamvaiból. Zsuzsi néni ott állt ágyam előtt, a keztüüt lobogtatva kezében.

— Mi az a kezében Zsuzsi? — dadogtam kísértetlátó szemmel.

Zsuzsi néni ragyogó arccal lobogtatta a keztüüt, mint egy diadalmi zászlót:

— Ez kérem a jobb kézre való keztüü, amit el tetszett veszíteni.

És kinyújtá kezét borraivaló irányában.

Karátsonyi ének

— Fújja egy elkésett lantos deák —

Bús Bethlehemben üres a jászol,
Tsillag sem gyúllad, az ég is gyászol.
Szegény kis vándor, ha nem vigyázzol,
Holmi szekér még halálra gázol.

Szegény magyar te, szomorú útas,
Ily vaksetétben látni hogy tudhass,
Tovább hogy futhass, tészhoz hogy juthass?
Dög mán a nyerges, elhullt a rúdas.

Jársz gyalogszörrel, vezérlőd semmi,
Koldúsbót kell markodba venni,
Magad vonszolván, tétova menni,
Inneplők tsúfja, hontalan lenni.

Néked Megváltót nem küld az ég se,
De eltsüggedned nem szabad mégse:
Ég két szemednek lobogó mészse,
Dobban szüvednek erős verése.

Bús Karátsonykor eztet vedd észben:
Az koldúsbót is fegyver jó kézben
S ki meg nem hajlik viharban, vészben,
Adatik annak még jogos rész benn.

Fogsz te még boldog fedélre lelni,
Magad asszonyát tsókkal ölelni,
Szabad fiaknak kalátsot szelni:
Boldog Karátsonyt így innepelni.

Thomas Litteratus de Jazow.

Cím és jelleg

A népkormány határozata szerint a leszerelő generálikók díjmentesen megkapják a degenerális címet.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kéziratokat és rajzokat nem küld vissza a szerkesztőség.

A Borsszem Jankó karácsonyi számát december 18-án zártuk le. — H. Néhány ügyes apró ötletke bujkál az írásban. Bízalommal várjuk a folytatást. — S—s. Ez a szó: „államtitkár“ nem becsületsértés. — K. B. Ön ezt írja: „Abban a reményben, hogy tek. szerk.-ség pártolásában kerülök, soraimhoz két kis verset melékelek, melyeket eddigi verseimből kivontam.“ Mutassa meg eredeli helycsírását egy népiskolai tanítónak, az majd megadja a választ. — Gy. E. A keserű-viz-vicekből elég volt! — P. K. M. A második biztató, de még nem üti meg a mértéket. — Töprengés. Egvélőre — de csak egvélőre — ne piszkáljuk se azokat a „tigriseket“, se a farkasokat. Mindennek eljön az ideje. — V. Gy. Már csak a név miatt is művésziebbet kérünk. — K. J. hdn. Nem nekünk való. — Kezdő. Lehet belőle valami. — K. S. Fájdalom, igaza van. De ki ér rá ma polemizálni? — Z—y M. Hogy jut eszébe ilyen fiatalon a nyilvánosság elé kíváncskozni? Egvélőre még tanuljon és dolgozzon. Ne higye el a kiskorú „zsenik“-nek, hogy Magyarországon 24 éves korán túl paralitikus aggastyán minden író. — Dunaparti. Eddig nincs tudomásunk róla, hogy az Erzsébet-hídat Bódy-Schwimmer-Rózsa-hídra es a Ferenc-József-hídat Preisz Mór-hídra keresztelnék. De hát édes istenkém, miért ne? — D—r. Lehetetlen? Magyarországon ma semmisen lehetetlen. — R. R. A két szomszédom címűben frisseség lüktet, de a kidolgozása túlságosan pongyola és jasszos. A másik gyöngö. — R—sz I—r. Mindig akad köztük valami elmésség. Az egyik a jövő számban jön. — Kp. Ártatlan apróságok. — Több levélről a jövő számban.

Felelős szerkesztő: **Dr. MOLNÁR JENŐ**

Művészeti szerkesztő: **BÉR DEZSÓ**

Kiadóhivatali igazgató: **VADÁSZ HENRIK**

**DIANA
PUDER**

Modell-nőikalapok

selyem-bársonyból kombinálva, gyász-, velour-, filz- és szőrmekalapokból

állandóan nagy választékom van.

Régi kalapokat legújabb divat szerint alakítok. Úrinők teljesen díjtalanul nyernek kiképzést.

Caroline Utóda, IV., Párisi-utca 3.

Képrejtvény

A megfejtés jutalma a *Borsszem Jankó* 1918-ra szóló *Béke-naptára*. A *Borsszem Jankó* 2662. (50.) számában közölt képrejtvény megfejtése:

Örület

A megfejtők számát és a nyertes nevét a *jövő számban* közöljük. A december 8-iki számban megjelent talány helyes megfejtését („Zsitvatorok“) 185-en küldték be; nyertes *Tabajdi József* (Szentés) lett.

„FOTÓ”
FÉNYKÉPÉSZETI
SZAKÜZLET BUDAPEST
RÁKÓCZI-UT 80.
NAGYBAN - KICSINYBEN.

Ebben a számban megjelent rajzok, valamint a régiak eredetije megszereshető a kiadókivatalban.

MODIANO CLUBSPECIALITÉ
ECSAPÓ TAPADÓ
ÉS HÜVELY
KÖZMULHATATLAN
LÉGIUMK A VÉDELÉGRE!

Papa kérem

cserélje be karácsonyra a mi 6 drb használt ócska lemezünket a most megjelent legújabb tréfás

„Újvári telefonál”

című kétoldalú hanglemezre. Ez a fényesen sikerült hanglemez pénzért nem kapható, hanem csupán 6 használt lemezért kizárólagos joggal

WÁGNER

Hangszer-áruházában

A világhírű „Favorite” hanglemezgyár főraktára
Budapest, József-körút 15. Telefon József 35-92

Fiók: IX., Ráday-utca 18.

Beszélőgépek 200 K-tól 1000 K-ig. Fényképes dalszöveges lemez- és hangszerárjogzék ingyen. Ügyeljen a „WAGNER” nevre, hogy máshoz ne tévedjen!

AMOR
BAJUSZ-PEDRŐ LEGJOBB AVILÁGON-GYÁRTJA:
CZAIH ZS. KORNEL
GYÓGYSZERÉSZ-SZABADKA
KAPHATÓ-MINDENÜTTI

Ellenőrzés
Nemzetközi Gyógyszeripari Szövetség

Kapható az országban mindenütt!

Budapesti raktárak: Török J., Bettelheim M. és Tsa, Demény és Tsa, stb., valamint az ország összes norinbergi nagykereskedésében. — Gyártja: Czaih Zs. Kornél, gyógyszerész, Szabadka. — Kereskedő uraknak díszes plakát ingyen!

FRISS GYULA

gramofon, Eufon és mindenyártmányú hanglemezek szaküzlete

Budapest, Rákóczi-út 23.

Arjegyzék ingyen.

Törött vagy lejátszott lemezeket veszünk vagy újakért cserélünk.

Briliánsokat gyöngyöket, ezüstöt, használt ékszereket mindenkinél drágábban vesz **SZÉKELY EMIL** ékszerüzlete, Budapest, Király-utca 51. Teréz-templommal szemben. Címre jessék figyelni. Telefon: József 105-35.

COLUMBIA HAJFESTŐ

LEGJOBB A VILÁGON, kapható minden színárnyalatban

COLUMBIA SZŐRTELENÍTŐ

fájdalom nélkül eltávolítja a kellemetlen hajszálakat, nem mioró hatású.

Festett hajmintákat bérmentve küld

MONVÉD DROGERIA, ATTILA-KÖRÜT 2.

Komáromy hölgyfodrász népszínház-u. 12.

Vizsketegséget, sömört, rüht a leggyorsabban elmulasztja a dr. FLESCHE-téle eredeti törvényesen védett

Skaboform-kenőcs

Nem piszkít, teljesen szagtalan. Próbátégely K 4.—, nagy tégely K 6.—, családi adag K 15.—. Budapesten kapható: Török József gyógyszerárában, Király-utca 12. Vidékre megrendelési cím: Dr. Flesch E. Korona gyógyszerárára Győr.

„Skaboform” védjegyre ügyeljünk.

50 éves óriási kipróbált és elismert tapasztalatai alapján biztos sikerrel gyógyítja nők és férfiak betegségeit **bőrbajokat, szájszembeket, ideggyöngeséget** stb. — **806. Ehrlich-Hata** olajosok, vörizsgálat **Wassermann** tanár-módszere szerint. A kezelés fájdalommentes és a foglalkozást nem zavarja.

ISS ORVOS

vérgyógyító orvosi rendelő intézete

Budapest, VII., Dohány-utca 39.

Rendel d. e. 10—12. d. u. 4—7. vasár- és ünnepnap d. e. 10—12. Vidékieknek levélre díjtalanul diszkrétan válaszol.

Molnár Jenő könyvei:

Egy kis bolt története (Regény)

Amit csak ketten tudnak (Elbeszélések)

Ima (Versek)

Muosa a fronton (Humoros történetek)

Megrendelhető a BORSSZEM JANKÓ kiadóhivatalában (V., József-tér 13). — A könyveket utánvétellel küldjük.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

a főváros első és leg-
régibb csipkésztítő-
vagy- és kezműipar-
gyári-intézete

Gyár és főüzlet: Budapest,

VIII., Baross-utca 85. sz.

Flókok: II., Fő-utca 27.
IV., Kecskeméti-utca 14. IV.,
Eskü-út 6. V., Harmincad-utca
4. VI., Andrássy-út 16. VI.,
Teréz-körút 39. VIII., József-
körút 2. szám.

Telefon József 2—37.
Alapítva 1867.

oooooooo

Hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban

oooooooo

A BORSSZEM JANKÓ

Háborús számai

megrendelhetők a
kiadóhivatalban

Az 1914. évf.	16 K
" 1915. "	16 K
" 1916. "	18 K
" 1917. "	24 K

DREHER
PENGE
Gilette rendszerű

Elsőrendű minőség egy tucat K 12.50.

DREHER J. és FIAI
Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 14.

Dr. FÜREDI

v. tiszti és pénztári főorvos, rendel férfi-
és nőbetegség ellen.

Budapest, Rákóczi-út 32, I. emelet.

Dr. KAJDACSY

féle orvosi rendelőben gyógyítanak: **bőrbajokat, idegbetegséget, női bajokat. Beoltások: „Ehrlich 806”** módosított legújabb szerével. — **Vérvizsgálat** Wassermann tanár módszerével. — **Nőknek** külön bejárat.

Levélbeli kérdésekre válaszol.

Szakszerű könyvet megküldi bérmentve 2 K. (bélyeg is lehet) előzetes beaküldése ellenében.

Budapest, VIII., József-körút 2. szám.

WRENSZERŰ MŰLÁBAK

MŰKEZEK, SÉR- és HASKÖTŐK.
FŰZŐK, ORVOSI MŰSZEREK, BETEG-
POLÁSI és HYGIÉNIAI GUMI CIKKEK

KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET!

WESZELY ISTVÁN, 123. TARSAS UTÓDA

NAGY KÁROLY

ORTNÓPÁDIAI MŰINTÉZET és
BETEGPOLÁSI CIKKEK GYÁRA
BUDAPEST, KIGYÓTÉR 1.

JÁTÉK VASUT

GÖZGÉP — MOZI — VILLANYMOTOR

CHMURA

IV., Ferenciek tere 2. Árlap ingyen.

- Mondja csak, gróf, mikor utazunk már haza Moszkvába?
— Egyelőre nem. Én inkább árulok hazát itt, mint cipőzsinórt és inggombokat odahaza.